

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1013

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat și 2 documente comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs;

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 4 puncte

Motivare:

Majoritatea hotărârilor selectate de comisie și a celor atașate de candidat prezintă deficiențe în privința capacității de analiză și sinteză.

Sușinerile părților sunt preluate fără o sistematizare reală, cu includerea unor detalii inutile și cu reproducerea integrală a textelor normative sau a jurisprudenței citate de acestea (ex. hotărârile 15, 16, 19 selectate de comisie), aspect menționat ca fiind depunctabil potrivit Regulamentului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr.1113/2021, capitolul III, pct. V.17.

Astfel, sușinerile reclamantului sunt preluate uneori cu o structură: A,B..., 1., 2., 3., a), b), etc, structură care însă se schimbă atunci când sunt prezentate sușinerile pârâtei (doar 1, 2, 3) și lipsește cu desăvârșire în partea care cuprinde considerentele instanței. Textul este uneori greu de urmărit pentru că nici măcar cuvintele esențiale „acțiune”, „întâmpinare” etc. nu sunt scoase în evidență. (hotărârile nr. 1, 2, depuse de candidat)

Mai mult, uneori, chiar în partea de motivare efectivă a soluției sunt reluate în mod inutil aspecte ale stării de fapt deja expuse în partea expozitivă. (hotărârea nr. 3, depusă de candidat)

Urmare a prelării necenzurate a sușinerilor părților, în unele hotărâri scrierea cu diacritice alternează cu cea fără diacritice. (hotărârile 12, 15, 16, 17 selectate de comisie)

Există și hotărâri în care sușinerile părților sunt preluate la persoana I: „*În ceea ce privește actele medicale precizate în motivare menționăm că aceste acte medicale sunt ulterioare evaluării*”; „*S-a mai precizat că în documentele medicale depuse la dosar, reiese că reclamanta prezintă diagnosticul "Parapareză spastică, scleroză multiplă, sindrom vestibular", iar în urma evaluărilor făcute de specialiștii noștri, acesta a fost încadrat în gradul de handicap "Accentuat"*”. (hotărârea 12 selectată de comisie)

Sușinerile părților sunt preluate inclusiv cu greșelile gramaticale sau limbajul colocvial al acestora, cum este cazul la hotărârea 20 selectată de comisie „*A menționat că este inadmisibil să eludezi s-au evident să interpretezi norma de drept material după bunul plac*”. (fila 2)

Din această carență în capacitatea de sinteză, rezultă o disproporție vădită între partea din considerente care reia sușinerile părților și considerentele propriu-zise (spre exemplu, sușinerile părților ocupă, la hotărârile selectate de comisie, 4 pagini din 6 la hotărârea nr.18, 6 din 8 la hotărârea nr. 8, 21 din 25 la hotărârea nr. 19, 5 din 6 la hotărârea nr.11, iar la

hotărârile nr. 24, 25 și 27, 4 din 5 pagini. La hotărârea nr. 3, selectată de comisie, după redarea pe 7 pagini a susținerilor părților, analiza instanței cuprinde o jumătate de pagină. Această deficiență persistă și în cazul hotărârilor depuse de candidat (susținerile părților ocupă 4 pagini din 6 la hotărârea nr.1 și 18 din 22 la hotărârea nr. 2).

În unele hotărâri există o disproporție evidentă în expunerea poziției părților. Spre exemplu, la hotărârea nr. 17, selectată de comisie, sunt preluate pe larg susținerile din cererea de recurs, nesintetizate, în timp ce apărarea intimitei este redusă la o singură frază: „*Intimata reclamantă Z a formulat întâmpinare la cererea de recurs în cuprinsul căreia a răspuns în fapt și în drept la criticile recurentelor arătând, în esență, că recursul este nefondat și a solicitat respingerea acestuia*”.

Tot astfel, în hotărârea nr. 20 selectată de comisie, par a fi redade în integralitate susținerile din contestația în anulare, existând o disproporție vădită față de expunerea conținutului întâmpinărilor: „*Intimații pârâți Inspectoratul de Poliție Județean ... și Inspectoratul General al Poliției Române au formulat întâmpinări, în cuprinsul cărora au răspuns în fapt și în drept la criticile contestatorului, arătând, în esență, faptul că prezenta contestație este neîntemeiată și au solicitat respingerea acesteia*”.

În ceea ce privește capacitatea de analiză, este de remarcat că aceasta este mai puțin pusă în valoare în cazul hotărârilor simple, ale căror considerente au o pagină sau chiar mai puțin (hotărârile nr. 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 24, 25, selectate de comisie) și în cea mai mare parte a casărilor cu trimitere (hotărârile nr. 4, 5, 8, 9, selectate de comisie).

În unele cazuri, calitatea analizei este afectată de faptul că din cuprinsul hotărârii nu se poate desprinde obiectul inițial al investiției acesteia, întrucât, în aplicarea dispozițiilor art.499 Cpc, candidatul preia dispozitivul hotărârii atacate și motivele de recurs, cărora le răspunde în mod direct, fără a efectua o minimă introducere în cadrul procesual al litigiului care să faciliteze înțelegerea deciziei.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat - 6 puncte

Motivare:

În general, candidatul se exprimă într-un limbaj coerent și elaborat, dar în majoritatea hotărârilor înțelegerea raționamentului este îngreunată de preluarea integrală a conținutului cererilor părților, uneori inclusiv a greșelilor gramaticale sau limbajului colocvial al acestora.

Coerența argumentării este uneori afectată de anumite fraze construite defectuos, cum este cazul, de exemplu, la fila 4 din hotărârea nr. 20, selectată de comisie: „*indicațiile instanței de control judiciar au fost următoarele: cu prilejul judecării cauzei, instanța de fond va analizeze susținerile reclamantului din cuprinsul cererii de chemare în judecată, referitoare la capetele de cerere având ca obiect acordarea drepturilor salariale raportat la coeficientul de ierarhizare solicitat, respectiv plata orelor suplimentare luând în*

considerare totodată și apărările părților adverse, arătând care sunt considerente de fapt și de drept pentru care au fost reținute, sau dimpotrivă înlăturate cu referire totodată la probele avute în vedere” sau „Instanța de recurs a dat naștere la rezultatul unei erori materiale”, „pârâta a răspuns însă de instanța de fond a ignorat, acest coeficient de ierarhizare de 4,80”.

Exprimarea apare uneori ca fiind fragmentată în multiple enunțuri scurte, cu foarte multe alineate noi. (hotărârea nr. 17 selectată de comisie, hotărârile nr. 1, 2 depuse de candidat)

Există și mici erori de tehnoredactare, erori de exprimare sau de punctuație, care, deși nu afectează coerența hotărârii în ansamblu, scad calitatea hotărârii din punctul de vedere al exprimării.

Exemple de astfel de erori sunt: folosirea greșită a conjuncției „ori” în loc de „or” („**Ori**, așa cum s-a arătat anterior”- hotărârea 17 selectată de comisie); conjugarea greșită a verbului: „excede” în loc de „excedează” („**Această soluție pronunțată de Comisia de Jurisdicție excede legii**; „**Cap. A Anexa 6 din Ordin se constată că acesta excede dispozițiilor art.18 alin.4 din HG 1288/2012**” - hotărârile 1, 2 depuse de candidat); dezacorduri („**O astfel de motivare reprezintă o adăugare la textului de lege**”; „**acestea fiind deținută**”- fila 2, hotărârea 3 depusă de candidat) sau simple erori de tehnoredactare („**toarte drepturile**”-fila 7, hotărârea 3 depusă de candidat; „**nefiind primate reținerile instanței de fond**”, „**prima instanță a dat netegal eficiență celor declarate de aceste persoane**” - hotărârea 14 selectată de comisie; „**efectele juridice ale acestui act cu caracter normativ sunt cele aplicabile pe viitor, asemănător legii care nu reactivează**” - hotărârea 15 selectată de comisie; „**argumentând în acest sen**” - la fila 23, hotărârea 19 selectată de comisie; „**niciuna dintre părți**”, „**instanța de fond va analizeze susținerile reclamantului**”, „**Curtea de Strasbourg**” – filele 4, 5 din hotărârea 20 selectată de comisie).

La hotărârea 14 selectată de comisie, în loc să folosească semnul de punctuație, candidatul scrie textual cuvântul „virgulă”, probabil rezultatul unei dictări, necorectate: „**pornind de la obligația statului de a respecta dreptul părții la un proces echitabil virgulă drept consacrat de art.6 paragraful 1 din Convenția Europeană a drepturilor omului care implică**”.

În unele situații, este folosită în mod greșit virgula între subiect și predicat:

„**(...) criticile în legătură cu modalitatea în care instanța de fond a interpretat probele administrate în cauză și a determinat situația de fapt, exced motivelor de nelegalitate**”- hotărârea 14 selectată de comisie; „**judcătorul fondului, trebuia să verifice**”- hotărârea 4 selectată de comisie.

Cu titlu de excepție există și fraze fără diacritice, cum este cazul hotărârii nr. 3 depuse de candidat sau al hotărârii nr. 15 selectate de comisie.

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Argumentația este în general clară și logică, chiar dacă problemele de drept analizate au în multe cazuri complexitate mică. (hotărârile 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 24, 25 selectate de comisie)

Claritatea hotărârii este, în unele cazuri, afectată de fragmentarea excesivă a textului (hotărârea nr. 17 selectată de comisie, hotărârile nr. 1, 2 depuse de candidat).

Cursivitatea argumentării este afectată de preluarea integrală a susținerilor părților, fără a exista o sinteză a acestora, sau de preluarea unor texte legale aproape în integralitate, chiar dacă doar anumite paragrafe sunt relevante în motivarea efectivă a soluției, ceea ce dă impresia unor rupturi în raționament.

Logica hotărârii este uneori afectată, într-o mică măsură, prin reluarea aceleiași idei prin mai multe fraze. (spre exemplu, la hotărârea nr. 14 selectată de comisie, în finalul hotărârii se regăsesc 2 paragrafe cu aceeași idee).

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

De regulă, susținerile părților sunt încuviințate sau înlăturate motivat, prin raportare la probele administrate, textele legale aplicabile și principiile de drept aplicabile în materia actului administrativ. (spre exemplu: *„Prin urmare, nu se probează susținerea reclamantei că nu era necesară autentificarea și transcrierea în cartea funciară a actului adițional nr. .../14.05.2012 pentru a se putea face dovada constituirii dreptului real de suprafață în favoarea persoanei fizice autorizate X”* - fila 7, hotărârea 3 depusă de candidat; *„Or, în speța, recurentul arată că exista contradicție între susținerile sale și reținerile instanței, ceea ce nu se poate încadra în motivul de nelegalitate mai sus invocat. Mai mult, observând conținutul hotărârii atacate, motivarea există, este juridică și permite instanței de recurs să exercite controlul judiciar și să verifice aplicarea normelor de drept raportat la starea de fapt”* - hotărârea 15 selectată de comisie; *„(...) se constată că rezultatele testării psihologice au fost afișate la data de 02.02.2022, potrivit dovezilor existente la filele 79-81 dosar, respectiv a 2-a zi ce a urmat finalizării etapei de evaluare psihologică, reclamantul nefăcând nicio dovadă cu privire la existența vreunui prejudiciu prin această modalitate de afișare”*. (fila 23, hotărârea 19 selectată de comisie).

Uneori, susținerile părților sunt încuviințate sau înlăturate implicit, dar raționamentul urmat nu creează impresia că nu au fost avute în vedere toate argumentele invocate (spre exemplu, hotărârea 17, selectată de comisie).

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat- 7 puncte

Motivare:

În majoritatea hotărârilor, predomină citarea extensivă a unor texte de lege, raționamentul propriu al candidatului fiind în general foarte puțin elaborat (spre exemplu, hotărârea nr. 29 selectată de comisie pare o înșiruire de texte legale, iar hotărârea nr. 3 depusă de candidat redă extensiv o multitudine de texte de lege numai parțial aplicabile).

Totuși, deși nu este foarte dezvoltată, argumentația care a condus la adoptarea soluției este logică, se poate identifica cu suficientă claritate, problematica analizată fiind una lipsită de o complexitate deosebită, în special în cazul hotărârilor selectate de comisie. (hotărârile 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 18, 20, 24, 25 selectate de comisie)

În cea mai mare parte a casărilor cu trimitere (hotărârile 4, 5, 8, 9 selectate de comisie), argumentația este una sumară, iar indicațiile date instanței de fond sunt minime.

Există și situații în care logica argumentației juridice este mai dificil de urmărit.

Spre exemplu, la hotărârea nr. 14 selectată de comisie se remarcă preluări ale definiției generale a actului administrativ, fără a ține cont de contextul particular în care se utilizează: „S-a mai învederat că **procesul verbal de control este un act administrativ unilateral, cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi**”.

Uneori, în deciziile prin care sunt soluționate căi de atac, candidatul nu prezintă obiectul acțiunii, ci începe direct cu dispozitivul hotărârii, pe care îl preia integral, după care sunt preluate necenzurat susținerile părților, fără ca din cuprinsul hotărârilor să reiasă obiectul inițial al învestirii instanței, ceea ce le face mai greu de urmărit.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Unele hotărâri preiau necenzurat susținerile părților, redând în paragrafe întregi textele de lege citate de aceștia, precum și detalii lipsite de relevanță pentru analiza cauzei.

Se remarcă citarea extensivă a unor articole de lege în considerentele hotărârii, în condițiile în care acestea au o mică semnificație pentru soluționarea cauzei sau doar câteva paragrafe din acestea sunt valorificate (spre exemplu, hotărârea nr. 3 depusă de candidat, hotărârea nr. 29 selectată de comisie).

În hotărârea nr. 11 selectată de comisie sunt înșiruite inutil actele din dosarul administrativ, deși reclamantul nu a contestat legalitatea procedurii emiterii actului contestat (raport de evaluare întocmit de ANI), iar dintre acele înscrisuri doar puține sunt relevante pentru soluție.

În condițiile în care conținutul cererii de chemare în judecată este preluat în integralitate în partea dispozitivă, apare ca inutilă reluarea lui în motivarea efectivă a soluției, fiind astfel îngreunată lectura hotărârii. (spre exemplu, hotărârile 18, 19, 20 selectate de comisie).

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

În general, dispozitivul este redactat într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare.

Cu toate acestea, dispozitivul hotărârilor redactate în căile extraordinare nu respectă întru totul cerințele art. 425 alin. (1) lit.c) C.pr.civ., întrucât acestea nu indică dacă recursul/contestația în anulare/revizuirea au fost respinse ca nefondate sau ca urmare a unei excepții procesuale. (hotărârile 1, 6, 7, 12, 13, 24, 27, 29 selectate de comisie, hotărârile 4, 9 depuse de candidat)

În mod similar, în cauzele soluționate în primă instanță, în dispozitiv nu se menționează dacă acțiunea a fost respinsă ca nefondată sau ca urmare a unei excepții procesuale.

Spre exemplu, în hotărârea 3 selectată de comisie, în considerente se menționează că acțiunea este inadmisibilă, dar în dispozitiv se regăsește doar soluția respingerii acțiunii, fără mențiunea "ca inadmisibilă". La hotărârile 2, 10, 12, 21 selectate de comisie și hotărârile 6, 7, 8, 10 depuse de candidat nu se menționează că respingerea plângerii/acțiunii s-a făcut ca nefondată.

În cazul casării cu reținere, atunci când, după rejudecare, se respinge acțiunea, dispozitivul nu arată dacă aceasta a fost respinsă ca nefondată sau pe excepție. (hotărârea 3 depusă de candidat)

În plus, nu sunt respectate nici prevederile art. 425 alin. (3) C.pr.civ., potrivit cărora, atunci când hotărârea este supusă apelului sau recursului, se va arăta și instanța la care se depune cererea pentru exercitarea căii de atac. (hotărârile 1, 2, 8, 10 depuse de candidat, hotărârile 3, 10, 12, 21 selectate de comisie)

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

În general hotărârile analizate de comisie nu conțin analize și interpretări complexe ale probelor, dar acest aspect este o consecință a stadiului procesual în care au fost pronunțate (recurs, revizuire, contestație în anulare), a pronunțării pe o excepție procesuală sau a gradului de complexitate a acestora.

Există însă și situații în care sunt analizate motivat înscrisurile depuse în fața instanței (hotărârile nr. 12, 13, 17, 19 selectate de comisie).

Spre exemplu, în hotărârea nr. 17, selectată de comisie, se arată:

„Din examinarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, referitor la cerința impusă de art. 25 alin. 2¹ din Legea nr. 207/2015, reiese, fără echivoc, că aceasta nu este întemeiată, de vreme ce, organele fiscale nu au dovedit faptul că reclamanta prin acțiuni/inacțiuni concrete a acționat cu rea credință pentru acumularea și sustragerea de la plata obligațiilor fiscale, nefiind așadar întrunite condițiile elementului subiectiv al faptelor ce ar fi putut determina atragerea răspunderii solidare a acestuia”.

Tot astfel, la fila 23 din hotărârea nr.19 selectată de comisie: *„Astfel, se constată că rezultatele testării psihologice au fost afișate la data de 02.02.2022, potrivit dovezilor existente la filele 79-81 dosar, respectiv a 2-a zi ce a urmat finalizării etapei de evaluare psihologică, reclamantul nefăcând nicio dovadă cu privire la existența vreunui prejudiciu prin această modalitate de afișare”.*

- i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;**

Punctaj acordat - 6 puncte

Motivare:

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale, ca și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului sunt valorificate într-un număr redus de hotărâri, aspect imputabil numai în mică măsură candidatului, având în vedere faptul că, în general, aceste referiri nu erau necesare față de lipsa de complexitate a hotărârilor analizate de comisie.

Cu titlu de exemplu, în hotărârea nr. 3 depusă de candidat, aspectele privind exercitarea dreptului de deducere a TVA-ului au fost analizate pe scurt și prin prisma legislației și jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În hotărârile nr. 12, 14, 20 selectate de comisie a fost indicată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia exigenței de motivare a hotărârii judecătorești, uneori neîngrijit (fără indicarea paragrafului ori chiar a statului împotriva căruia a fost

dată decizia), creând impresia, pe alocuri, a unui șablon folosit în mod automat. („Obligația pe care o impune art. 6 paragraful 1 din Convenție instanțelor naționale de a-și motiva deciziile nu presupune existența unui răspuns detaliat la fiecare argument (Hotărârea Perez, paragraful 81; Hotărârea Van der Hurk, paragraful 61; Hotărârea Ruiz Torija, paragraful 29; Decizia Jahnke și Lenoble împotriva Franței, Cererea nr. 40.490/98). Noțiunea de proces echitabil presupune ca o instanță de judecată, care nu a motivat decât pe scurt hotărârea, să fi examinat totuși în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse, și fără a cere un răspuns detaliat fiecărui argument al reclamantului, această obligație presupune, totuși, ca partea interesată să poată aștepta un răspuns specific și explicit la mijloacele decisive pentru soluționarea procedurii în cauză. (CEDO, Cauza Albina contra România, hotărârea din 28.04.2005, Cauza Vlasia Grigore Vasilescu contra România, hotărârea din 8 iunie 2006)”.

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție este valorificată, spre exemplu, în hotărârea nr.15, selectată de comisie.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

Judecătorul a avut întârzieri destul de mici (în medie 29 de zile) la redactarea hotărârilor judecătorești în intervalul 2011-2022.

Candidatul a desfășurat activitate legată de analiza practicii de casare.

V. Punctaj total: 67 de puncte

Data: 20.08.2023

**Comisia de evaluare pentru
Secția de contencios administrativ și fiscal**

Judecător

Judecător

Prof. Univ. Dr.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO